

Ủy Ban Tự Do Tôn Giáo Quốc Tế (USCIRF) là một ủy ban của chính phủ liên bang Hoa Kỳ độc lập, lưỡng đảng được thành lập theo Đạo Luật Tự Do Tôn Giáo Quốc Tế (IRFA) giám sát quyền phổ quát về tự do tôn giáo và tín ngưỡng ở ngoại quốc. USCIRF sử dụng các tiêu chuẩn quốc tế để giám sát các vi phạm tự do tôn giáo và tín ngưỡng ở ngoại quốc và đưa ra các khuyến nghị về chính sách cho tổng thống, ngoại trưởng, và Quốc Hội. USCIRF là một tổ chức độc lập riêng biệt và khác với Bộ Ngoại Giao. Phúc Trình Thường Niên 2018 phản ánh kết quả công việc một năm của những nhân viên trong ủy ban và đội ngũ chuyên nghiệp trong việc ghi nhận các vi phạm trên thực tế và đưa ra các khuyến nghị cho chính phủ Hoa Kỳ. Phúc Trình Thường Niên 2018 nói đến thời gian từ tháng 1, 2017 đến tháng 12 năm 2017, mặc dù đối với một số trường hợp các sự kiện quan trọng xảy ra trước hay sau thời gian này cũng được đề cập. Để biết thêm thông tin về USCIRF, hãy xem trang web [ở đây](#), hoặc trực tiếp liên lạc USCIRF tại 202-523-3240.

Việt Nam

Phát Hiện Chính Vào năm 2017, Việt Nam đón tiếp các nhà lãnh đạo thế giới đến dự Hội Nghị Thượng Đỉnh Diễn Đàn Hợp Tác Kinh Tế Châu Á Thái Bình Dương (APEC), nhưng thay vì sử dụng cơ hội này để bày tỏ sự cam kết của mình vào trật tự thế giới dựa vào các quy tắc, chính phủ lại tăng cường các vụ vi phạm nhân quyền, kể cả vi phạm tự do tôn giáo hay tín ngưỡng. Sự đàn áp của chính phủ về tôn giáo, quyền thể hiện quan điểm, lập hội, và hội đoàn trên toàn quốc, cho thấy một nỗ lực đồng bộ nhằm bịt miệng các những người chỉ trích và các nhà hoạt động ôn hòa trong lúc thế giới đang quan sát. Việt Nam đã tăng cường việc sách nhiễu, bắt giữ, bỏ tù, và tra tấn những nhà hoạt động ôn hòa, những nhà bất đồng chính kiến, và các blogger, gồm có cả những người có tín ngưỡng mà chính quyền và các tác nhân phi nhà nước nhắm đến vì các hoạt động tôn giáo hoặc ủng hộ tự do tôn giáo. Các diễn tiến này không cho thấy việc thực thi Luật Tự Do Tôn Giáo và Tín Ngưỡng mới, có hiệu lực vào ngày 1 tháng Giêng, 2018, bao gồm sự phê duyệt bắt buộc, gia tăng kiểm soát của chính phủ, và trừng phạt những tổ chức, cá nhân vi phạm mới có. Việc trước đây chính phủ Việt Nam mong muốn tham gia cùng các tổ chức quốc tế, kể cả Hoa Kỳ, vào tự do tôn giáo và các vấn đề nhân quyền liên quan bị cản trở rất nhiều bởi sự tấn công thô bạo vào các tổ chức và cá nhân tôn giáo trong năm 2017. Vì các vi phạm tự do tôn giáo có hệ thống, tiếp diễn, và quá mức, USCIRF một lần nữa nhận thấy Việt Nam xứng đáng là “quốc gia đáng quan ngại” hay CPC, theo Đạo Luật Tự Do Tôn Giáo Quốc Tế (IRFA) năm 2018, quốc gia này bị đề nghị như vậy mỗi năm kể từ năm 2002.

Khuyến Nghị của Chính phủ Hoa Kỳ Chính Phủ

- Đưa Việt Nam vào danh sách các Quốc Gia Đáng Quan Ngại theo IRFA;

- Lập thỏa thuận có ràng buộc với chính phủ Việt Nam, được ủy quyền theo mục 405(c) của IRFA, tăng cường cam kết được nhiều bên chấp thuận về việc thúc đẩy các cải cách quan trọng để cải thiện tự do tôn giáo;
- Sử dụng các công cụ có mục đích chống lại các viên chức và cơ quan được xác định là đã tham gia hoặc chịu trách nhiệm về các vi phạm nhân quyền, đặc biệt là các vi phạm nghiêm trọng về tự do tôn giáo, như danh sách “những công dân bị chỉ định trừng phạt đặc biệt” được lưu ở Văn Phòng Kiểm Soát tài Sản Nước Ngoài của Bộ Ngân Khố Hoa Kỳ, từ chối cấp visa theo điều 604(a) của IRFA và của [Đạo Luật Nhân Quyền Magnitsky Toàn Cầu](#), và phong tỏa tài sản của Đạo Luật Magnitsky toàn cầu.
- Giám sát chính phủ Việt Nam về việc thực thi Luật Tôn Giáo và Tín Ngưỡng để bảo đảm các tổ chức tôn giáo—đặc biệt là các tổ chức không đăng ký và/hay không được công nhận—có thể tự do thờ phụng và thực hiện các hoạt động tôn giáo, và chính phủ hoặc các tác nhân phi nhà nước không được đe dọa, hành hung, giam cầm, hay bỏ tù họ vì hoạt động tín ngưỡng;
- Khuyến khích chính phủ Việt Nam thừa nhận và xét đến các vi phạm chống lại các cộng đồng tôn giáo bởi các tác nhân nhà nước hay phi nhà nước, gồm có cả những cá nhân được chính phủ bảo trợ thực hiện những hành động như thế, và ủng hộ việc đào tạo các giới chức chính quyền địa phương, luật sư, thẩm phán, lực lượng công an và an ninh thực hiện, thực thi, và giải thích về luật pháp;
- Hối thúc chính phủ Việt Nam chấm dứt việc giam giữ và bỏ tù các thành viên của các tổ chức tôn giáo, cũng như các nhà hoạt động nhân quyền, vì họ có hoạt động tôn giáo ôn hòa hay các liên hệ về tôn giáo, và nhanh chóng thả tất cả các tù nhân lương tâm;
- Khuyến nghị Đại Sứ quán Hoa Kỳ ở Hà Nội và Lãnh Sự Quán Hoa Kỳ ở Thành Phố Hồ Chí Minh tiếp tục duy trì liên lạc thỏa đáng, kể cả thăm hỏi trực tiếp các tù nhân lương tâm Việt Nam, và hối thúc chính phủ Việt Nam bảo đảm họ có thể thường xuyên tiếp cận với gia đình họ, các giám sát viên về nhân quyền, cũng như được chăm sóc y tế đúng mức, và được đại diện pháp lý thỏa đáng như đã nói trong các công cụ thông tin về nhân quyền quốc tế; và
- Giúp các tổ chức dân dự Việt Nam, bằng cách tài trợ, nếu thích hợp, nhằm phát huy cả kỹ năng của họ và kết nối họ với các đối tác có cùng chí hướng trong nước và quốc tế, và hoạt động để chứng tỏ cho chính phủ Việt Nam thấy được giá trị trong việc cho phép tổ chức dân dự tham gia vào công chúng.

Bối Cảnh

Việt Nam

Tên đầy đủ: Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam

Chính phủ: Nhà Nước Cộng Sản

Dân Số: 95,000,000+

Tôn Giáo/Tín Ngưỡng được Nhà Nước Công Nhận: 38 tổ chức tôn giáo trong đó có 14 tôn giáo truyền thống: Phật Giáo, Islam, Baha'i, Thiên Chúa Giáo, Tin Lành, Móc-môn, Hòa Hảo, Cao Đài, Bửu Sơn Kỳ Hương, Tịnh Độ Cư Sĩ Phật Hội, Từ Ân Hiếu Nghĩa, Phật Đường Nam Tông Minh Sư Đạo, Minh Lý Đạo Tam Tông Miếu, Bà-la-môn Khmer

Nhân Khẩu Tôn Giáo*:

trên 50% Phật giáo

6.6% Thiên chúa giáo

1.5 đến 3% Hòa Hảo

1 đến 4% Cao Đài

1 đến 2% Tin Lành

0.1% Hồi giáo (gồm có hồi giáo của dân tộc Chăm)

Các nhóm khác: Baha'i, Pháp Luân Công, Hindu, Móc-môn, Nhân Chứng Jehovah, và những tín đồ của các tín ngưỡng địa phương và các hình thức thờ phụng truyền thống khác.

*Số ước tính của CIA World Factbook và Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ

Trong một số lãnh vực, Việt Nam đang chứng kiến sự cởi mở về kinh tế có triển vọng, thể hiện qua việc tiếp nhận đầu tư nước ngoài, hội nhập, và hợp tác nhiều hơn.

Các nhà hoạt động ôn hòa, những người bảo vệ nhân quyền, và những người khác đóng vai trò lớn hơn trong việc góp tiếng nói cho các vấn đề xã hội. Tuy nhiên, hoạt động ôn hòa của họ thường bị cản trở bởi kiểm duyệt truyền thông ngày càng thắt chặt của chính phủ, kiểm soát Internet và truyền thông xã hội, và việc sẵn sàng đàn áp—thường là mạnh mẽ—sự phê bình và bất đồng chính kiến khiến trong năm 2017 những nhà ủng hộ nhân quyền mô tả đây là sự tấn công trực tiếp về tự do nhân quyền và phổ quát ở Việt Nam.

Chính phủ Hà Nội đôi lúc áp dụng phương sách không can dự, không rõ ràng đối với sự đàn áp, đôi lúc giả vờ làm ngơ, đặc biệt đối với các vi phạm ở những miền nông thôn xa xôi ở một số tỉnh thành, và đôi lúc còn đồng lõa trong việc chỉ đạo hay dung túng các vi phạm này. Việc sử dụng côn đồ mặc thường phục, rất có thể nhiều người trong số họ làm việc cho tổ chức an ninh của chính quyền, thực hiện các hành động chống lại những người có đức tin tôn giáo và những người khác đã gia tăng trong năm 2017, nhằm để chính quyền không liên quan đến bạo lực có thực này. Về các vi phạm tự do tôn giáo hay tín ngưỡng, USCIRF đã quan sát trong thời gian lâu về sự không thống nhất giữa chính quyền trung ương và các giới chức địa phương, an ninh, và các côn đồ có tổ chức tiếp tục đe dọa và hành hung các người theo đạo và nơi thờ phụng hoặc cơ

sở tôn giáo khác của họ. Các kiểu hành động ngoài pháp lý này bởi các tác nhân phi nhà nước đã gia tăng vào năm 2017, về sự hung hãn và đàn áp các thường dân nói chung. Các vi phạm tôn giáo có hệ thống, tiếp diễn, và quá mức cho thấy tại sao những biện pháp hợp hiến và pháp lý khác ủng hộ bảo vệ tự do tôn giáo hay tín ngưỡng thì không đủ khi mà chính phủ và các tác nhân phi nhà nước vi phạm luật pháp bằng cách trừng phạt và phớt lờ các tiêu chuẩn nhân quyền quốc tế. (Để biết nhiều thông tin hơn về tự do tín ngưỡng ở Việt Nam và Đông Nam Á, xin xem phúc trình tháng 9, 2017 của USCIRF, [Quyền Cho Tất Cả Mọi Người: Tự Do và Tín Ngưỡng ở ASEAN](#).)

Điều kiện Tự do Tôn giáo 2017

Khuyhnh Hướng Tích Cực: Khuyến khích chính phủ Việt Nam khi chính phủ này thực hiện các bước tích cực để cải thiện tôn giáo và nhân quyền là một phần quan trọng của quá trình cải cách có ý nghĩa và lâu dài, cho dù một số bước tích cực như thế không làm mất đi hay giảm nhẹ các vi phạm đã xảy ra. Nhìn chung, Việt Nam cho phép đa dạng tôn giáo rộng rãi, chừng nào mà những nhóm tôn giáo đó hoạt động trong sự kiểm soát của chính phủ. Những tín đồ ở một số vùng trong nước—như các vùng thành thị, phát triển mạnh—có thể hành đạo hay tín ngưỡng của mình một cách tự do, cởi mở, mà không sợ hãi, điều này đối nghịch với việc vi phạm tôn giáo tiếp diễn, đặc biệt chống lại các cộng đồng sắc tộc thiểu số trong một số vùng nông thôn ở một số tỉnh thành.

Chẳng hạn, Nhân chứng Jehovah trình báo là chính phủ Việt Nam đã cấp chứng nhận đăng ký và công nhận cho nhiều giáo đoàn và nhiều nhóm địa phương, cho phép các tín đồ hành đạo tự do. Tuy nhiên, bởi vì một số giáo đoàn và nhóm khác luôn gặp phải những khó khăn đăng ký ở một số tỉnh thành—đặc biệt ở Bắc Giang, Kiên Giang, và Nghệ An, nơi các nhà chức trách địa phương can thiệp vào các hoạt động tôn giáo—Hội Đồng Đại Diện của Nhân Chứng Jehovah tiếp tục tìm trợ giúp trong việc giải quyết các thách thức còn lại và hy vọng được công nhận trên cả nước trong tương lai gần đây.

Sách Nhiều Một Số Nhóm và Cá Nhân Tôn Giáo: Các nhà chức trách, công an địa phương, hay những côn đồ được thuê thường nhắm vào một số cá nhân và các nhóm vì đức tin; sắc tộc; ủng hộ dân chủ, nhân quyền, hoặc tự do tôn giáo; hoặc do các quan hệ truyền thống với Phương Tây; hoặc mong muốn tồn tại độc lập không phụ thuộc vào chính quyền Cộng Sản. Những nhóm này gồm có, nhưng không chỉ là Cao Đài Độc Lập; các Phật Tử độc lập như Giáo Hội Phật Giáo Thống Nhất (PGVNTN), Hòa Hảo, và Khmer Krôm; Người Thượng; Hmông; các dân tộc bản địa; Pháp Luân Công; và tín đồ Dương Văn Minh.

Vào tháng tư và tháng năm 2017, các nhà chức trách đã can thiệp vào lễ hội của Phật tử của Giáo Hội Phật Giáo Thống Nhất chuẩn bị cho đại lễ Vesak, đại lễ này được cho là ngày sinh của đức Phật. Ở Huế, cảnh sát đã tra tấn các người đứng đầu của Phong Trào Thanh Niên Phật Tử

(PTTNPNG) của GHVNTN và cảnh cáo những phật tử địa phương tham dự các buổi lễ này. Vào tháng 7 năm 2017, các nhà chức trách lại can thiệp vào một trại hè hàng năm của PTTNPNG, và các nhà tổ chức đã cho biết là việc can thiệp của công an tệ hơn các năm trước.

Sau cái chết trong lúc bị giam giữ của tín đồ Phật Giáo Hòa Hảo ông Nguyễn Hữu Tấn vào tháng 5, 2017 công an và nhân viên an ninh mặc thường phục ở thị xã Bình Minh tỉnh Vĩnh Long đã tích cực theo dõi, sách nhiễu, và đe dọa gia đình ông Nguyễn phải chấp nhận lời giải thích của nhà chức trách cái chết là một vụ tự vẫn, gia đình chối bỏ điều này. Những người ủng hộ gia đình cho biết là nhà chức trách đã đàn áp cả 3 thế hệ gia đình ông, gồm có cả việc gây ra những cái chết của một số thành viên gia đình. Trong năm 2017, các phật tử Hào Hảo độc lập ở tỉnh An Giang cho biết là các nhà chức trách địa phương đã sách nhiễu và hành hung họ và can thiệp các buổi lễ và cầu nguyện, kể cả quản thúc tại gia một số tín đồ. Vào ngày 30 tháng 7, 2017, công an đã bắt đi Phật Tử Nguyễn Bắc Truyền bên ngoài Nhà Thờ Dòng Chúa Cứu Thế ở thành phố Hồ Chí Minh và giam giữ ông vì cáo buộc “hành động lật đổ chính phủ của nhân dân”; nhà chức trách đã không cho phép vợ ông và đại diện pháp lý gặp ông và tiếp tục giam cầm ông cho đến cuối kỳ báo cáo.

Cũng như nhiều dân tộc thiểu số khác, Khmer Krôm bị phân biệt do nguồn gốc tôn giáo và sắc tộc. Vào năm 2017, nhà chức trách đã trả hỏi một số tín đồ Khmer Krôm vì họ bảo vệ nguồn gốc, di sản và ngôn ngữ Khmer Krôm.

Truyền thông cho biết có một số sự kiện vào năm 2017 trong đó những nhóm quân đội có tên là “Cờ Đỏ”—đây là những nhóm ủng hộ chính phủ—đã sách nhiễu những tín đồ công giáo. Vào tháng 9, 2017, những đàn ông có vũ trang ở Tỉnh Thành Đồng Nai đã tra hỏi một linh mục vì những đăng tải của ông trên Facebook mà nhóm này cho là chỉ trích chính phủ. Vào tháng 10, 2017, được biết có 300 người tham gia một nhóm Cờ Đỏ đe dọa hai linh mục của Giáo Phận Vinh vì họ phản đối phản ứng của chính phủ đối với thảm họa môi trường thải chất độc của Nhà máy Thép Formosa năm 2016. Những vụ tấn công tương tự xảy ra vào tháng 5 và tháng 6 chống lại những cộng đồng Công Giáo ở tỉnh Nghệ An. Thảm họa này đã ảnh hưởng tiêu cực đến các cộng đồng khắp miền trung Việt Nam, chẳng hạn, toàn bộ cộng đồng đánh cá Công giáo ở Giáo Phận Đông Yên ở tỉnh Hà Tĩnh. Việc sách nhiễu, tấn công, và bắt giữ được chính phủ chỉ đạo hoặc được chính phủ dung túng đạt đến mức căng thẳng đến nỗi nhiều cha xứ đã trốn khỏi Việt Nam. Vào tháng 11, 2017, có 4 nhà hoạt động Công Giáo những người này là một phần trong chiến dịch chống Formosa là những người trong số hàng chục người Việt Nam xin tị nạn, bị Indonesia trục xuất về Việt Nam; công an lập tức đem tất cả những người này đi tra hỏi. Vào tháng 12, 2017, chính phủ Indonesia đã trục xuất thêm 4 nhà hoạt động Công giáo về Việt Nam.

Những người Thượng thiểu số từ Tây Nguyên, mà nhiều người trong số này là tín đồ đạo Tin Lành, phải đối mặt với vô số số hạn chế của chính phủ: một số bị ngăn không cho tham dự các buổi lễ tôn giáo; nhiều người bị triệu tập đến gặp nhà chức trách địa phương và bị áp lực từ

bỏ đức tin của mình; và các giám mục bị sách nhiễu hoặc trừng phạt. Ví dụ, nhiều tháng trong năm 2017, được biết công an ở tỉnh Dak Lak đã sách nhiễu và/hay tra khảo những Người Thượng thuộc Dòng Chúa Cứu Thế về việc phân phát các tài liệu tôn giáo, về sự liên hệ với các tổ chức nhân quyền và người nước ngoài, và về các lần gặp gỡ mục sư A Đào đang bị cầm tù. USCIRF đã nhận được các báo cáo về những sách nhiễu và tra khảo tương tự như vậy ở tỉnh Trà Vinh, Bình Phước, và Kon Tum. Ngoài ra, vào năm 2017, được biết các cán bộ ở Kon Tum đã tịch thu đất đai của Người Thượng và sử dụng vũ khí chống lại những người phản đối. Trong nhiều năm, nhiều người Thượng đạo Cơ đốc đã trốn khỏi Việt Nam do bị áp bức về tôn giáo, họ thường đi đến hay qua ngã Cam-pu-chia. Vào năm 2017, chính phủ Cam-pu-chia đã từ chối đơn xin tị nạn của 29 Người thượng, không được xét là người tị nạn, bất chấp sự quả quyết của Cao Ủy Tị Nạn Liên Hiệp Quốc họ là những người tị nạn. Họ đều bị trục xuất về Việt Nam, cũng giống như những Người Thượng khác mà chính phủ Cam-pu-chia trả về năm 2017 sau khi đơn xin tị nạn của họ bị từ chối. Trong chuyến thăm Bangkok tháng 10, 2017, nhân viên USCIRF gặp những Người Thượng đã trốn qua Thái Lan, và tìm hiểu về tất cả những gia đình người Thượng mà nhà chức trách Việt Nam đã đe dọa, bỏ tù, và/hay tra tấn vì đức tin của họ. Những người Thượng Cơ Đốc và những người khác ở Tây Nguyên tiếp tục cho biết là nhà chức trách—thông qua việc dọa bỏ tù và tra tấn—cố ép để những tín đồ từ bỏ tôn giáo của họ.

Sách nhiễu liên quan đến đập phá Cơ sở Tôn giáo và/hay Cản trở các Hoạt động Tôn giáo:

Tịch thu đất và phá hủy cơ sở tôn giáo không phải bao giờ về bản chất cũng có liên quan đến tôn giáo và đôi lúc có thể không liên quan đến vấn đề tự do tôn giáo, chẳng hạn như khi nhà chức trách lấy đất để dùng cho mục đích thương mại. Tuy nhiên, những hành động như thế thường phá vỡ hay cản trở các hoạt động tôn giáo và, đối với một số các cộng đồng Tôn giáo ở Việt Nam, những hành động này thường ngày càng đe dọa cách họ thực hiện tín ngưỡng của mình. Trong năm 2017, tín đồ Benedict gặp các giới chức chính phủ ở tỉnh Thừa Thiên Huế để giải quyết một vụ tranh chấp liên quan đến Tu Viện Thiên An và cơ sở xung quanh, mà chính phủ đã tịch thu. Vào tháng 6, 2017, trước khi đối thoại, công an địa phương đã càn quét tu viện, được biết là đã tấn công một số tín đồ Công Giáo, và phá vỡ các vật thể tôn giáo trong một cuộc tấn công tương tự như những lần tấn công của nhà chức trách vào cơ sở năm 2016.

Sau vụ đập phá chùa Liên Trì năm 2016 ở thành phố Hồ Chí Minh, các tín đồ của Giáo Hội Việt Nam Thống Nhất kêu gọi chính phủ Việt Nam xây dựng lại chùa ở địa điểm trước kia; vào cuối kỳ của phúc trình này, đất vẫn còn trống. Trụ trì chùa, Thích Không Tánh, và các sư khác đã dời đi từ khi chùa bị phá. Ngoài ra, được biết nhà chức trách đã giám sát các ngôi đền và chùa chiền thuộc GHVNTN ở thành phố Hồ Chí Minh, và các giới chức không cho phép nâng cấp một số công trình tôn giáo nếu các nhà sư không chịu theo Phật Giáo Sangha Việt Nam được nhà nước quản lý. Các người vận động cho biết nhà chức trách cũng đã gây áp lực ở một số ngôi chùa thuộc GHVNTN, như chùa An Cư ở Đà Nẵng.

Theo các báo cáo, nhà chức trách tiếp tục đe dọa một số cơ sở tôn giáo. Ví dụ, ở tỉnh Trà Vinh, Phật Giáo Khmer Krôm cho biết là có những quan ngại rằng nhà chức trách địa phương liên tục tịch thu và phá hủy các công trình và đất đai các tín đồ sử dụng. Nhà chức trách ở Tỉnh Long An đã tấn công các thánh thất của giáo phái Cao Đài độc lập, gồm có Phú Thành A, mà họ đã chiếm giữ vào tháng 3, 2017. Chính quyền đã từ lâu đã sách nhiễu các tín đồ Dương Văn Minh, một giáo phái cơ đốc nhỏ, và phá hủy hoặc đốt đi nhà để đồ tang lễ, mà rất quan trọng cho những nghi thức của giáo phái này; những việc hủy hoại đó thường có việc bắt giữ và hành hung, và trong năm 2017 nhà chức trách đã phá hủy ít nhất là 17 nhà để đồ tang lễ trong 4 tỉnh: Tuyên Quang, Bắc Kạn, Cao Bằng, và Thái Nguyên.

Luật về Tín Ngưỡng và Tôn Giáo: Sau kỳ phúc trình, vào tháng 1 năm 2018, Luật mới của Việt Nam về Tín Ngưỡng và Tôn Giáo có hiệu lực. Luật hệ thống hóa và dự kiến sẽ thay thế các luật lệ, thông tư, chính sách, và thông lệ hiện hành về tôn giáo và tín ngưỡng. Luật cho thấy nỗ lực nhiều nhất của chính phủ nhằm cập nhật những ý kiến được mời đóng góp của các tổ chức tôn giáo và những bên liên quan quốc tế, gồm có Hoa Kỳ; tuy nhiên, chính phủ chỉ tiếp thu một số gợi ý và lờ đi các ý kiến khác. Luật không phù hợp với các tiêu chuẩn nhân quyền quốc tế, như Công Ước Quốc Tế về Quyền Dân Sự và Chính Trị, mà Việt Nam là một đối tác.

Vào năm 2017, khi có thông tin về việc thực thi đạo luật, một số nhà bệnh vực cho các tổ chức tôn giáo và nhân quyền bày tỏ quan ngại về ảnh hưởng và sự trừng phạt có thể có đối với các cá nhân và tổ chức mà chính phủ vi phạm. Ngoài ra các nhà phê bình còn quan ngại là luật này còn ngấm ngấm tăng cường can dự vào tự do tôn giáo và tín ngưỡng. Chẳng hạn, vào tháng 6, 2017 Hội Đồng Giám Mục Việt Nam ban hành một bức thư ghi nhận rằng trong lúc luật có một số nội dung tích cực, thì luật lại cho phép chính phủ—hệ thống hóa các chính sách hiện hành và áp đặt các chính sách mới—để can thiệp vào các tổ chức tôn giáo và kiểm soát hoạt động của họ. Các cá nhân và tổ chức tôn giáo cũng bày tỏ quan ngại là luật yêu cầu môn lịch sử Việt Nam được dạy trong các khóa thần học; và cho phép viên chức chính phủ tham gia vào việc bổ nhiệm giáo sĩ; và thực hiện các thông tư (các chính sách bổ sung của chính phủ nhằm giải thích và thực hiện luật pháp) thường là thù nghịch với tôn giáo.

Bắt giữ và Bỏ tù: Sau tháng 11, 2017 phát động chiến dịch BÂY GIỜ!—một liên minh các tổ chức nhân quyền thực hiện hoạt động để yêu cầu thả không điều kiện tất cả các tù nhân lương tâm—nhóm này công bố một danh sách 165 tù nhân lương tâm, “gồm có những người phát huy hay bảo vệ quyền tự do tôn giáo hoặc tín ngưỡng và những người khác mà họ chỉ đơn thuần hoạt động để phát triển hay thực hành đức tin của mình.”

Trước khi chủ trì hội nghị Thượng Đỉnh APEC, nhà chức trách Việt Nam tăng cường sách nhiễu hoặc giam giữ các nhà hoạt động. Một số nhà lãnh đạo tôn giáo và tín đồ trên khắp nước cho biết là công an và những cán bộ an ninh khác đã ngăn không cho họ rời khỏi nhà trước hay trong lúc diễn ra hội nghị thượng đỉnh. Trong năm, nhà chức trách không những tấn công các tín đồ tôn

giáo, mà còn các blogger, người bất đồng chính kiến, và các nhà hoạt động dân chủ, như bà Nguyễn Ngọc Như Quỳnh, một phụ nữ công giáo được biết với tên Mẹ Năm, người mà tòa tuyên án 10 năm vào tháng 6 với cáo buộc “tuyên truyền chống phá nhà nước.” (Vào tháng 3, 2017, bà nhận được Giải thưởng Phụ Nữ Can Đảm Quốc Tế của Bộ Ngoại Giao, vắng mặt.) Nhà chức trách nhắm đến bà và vô số những người công giáo và những người thuộc đạo khác vì công khai phản đối thảm họa môi trường thải chất độc năm 2016. Cũng vào tháng 6, chính phủ Việt Nam đã tước quốc tịch của blogger Phạm Minh Hoàng sinh ở Việt Nam và cuối cùng trục xuất ông về Pháp, nơi ông cũng có quốc tịch.

Vào tháng 7, 2017, nhà chức trách bắt giữ 4 nhà hoạt động nhân quyền nổi tiếng, mỗi người trong số họ trước đây là tù chính trị do “các hoạt động nhằm lật đổ chính phủ nhân dân”: Phạm Văn Trội, Trương Minh Đức, Mục sư Nguyễn Trung Tôn, và Nguyễn Bắc Truyền. Người sau cùng cũng đứng đầu một nhóm cựu tù tôn giáo và chính trị. Cũng vào tháng 7, một tòa án kết án blogger Trần Thị Nga 9 năm tù cộng thêm 5 năm quản chế vì cáo buộc “tuyên truyền chống nhà nước” liên quan đến hoạt động trên mạng ôn hòa của bà. Vào tháng 7, nhà chức trách giam giữ luật sư nhân quyền Nguyễn Văn Đài với cáo buộc “thực hiện các hoạt động với mục đích lật đổ chính quyền Nhân dân.” Ông đã bị giam giữ bí mật, mà không được xét xử, từ khi bị bắt vào tháng 12, 2015; nếu xét xử, ông có thể bị kết án chung thân hoặc tử hình. Vào tháng 9, 2017, tòa án Việt Nam kết án blogger người công giáo Nguyễn Văn Oai 5 năm tù và 4 năm quản chế sau khi bắt ông vào tháng 1 vì chống công an và vi phạm lệnh tha tù khi ông ra tù vào năm 2015.

Các tù nhân lương tâm khác gồm có Phật Giáo Khmer Krôm Thích Thạch Thuol, cha và con tín đồ Hòa Hảo Bùi Văn Trung và Bùi Văn Thâm, các mục sư A Đào and Y Yich, và Phan Văn Thu, người sáng lập giáo phái phật giáo bị chính quyền cấm là Ân Đàn Đại Đạo. Đại Lão Hòa Thượng Thích Quảng Độ thuộc GHVNTN, khi sức khỏe ngài đang suy giảm, vẫn bị quản thúc tại gia; ngài đã bị quản thúc tại gia 19 năm, tổng cộng gần 30 năm bị giam tính thời gian trong tù và thời gian bị quản thúc. Nhà chức trách đã từ chối không cho ngài đi Huế để chữa bệnh.

Đáng chú ý và được hoan nghênh là việc thả tù nhân mục sư Nguyễn Công Chính vào năm 2017, người đã bị biệt giam và tra tấn trong lúc chịu án tù 11 năm vì cáo buộc làm phương hại đến đoàn kết quốc gia. Sau khi mục sư Chính được thả vào tháng 7, 2017, chính phủ Việt Nam ngay lập tức lưu đày ông và gia đình ông, gồm có vợ bà Trần Thị Hồng, và 5 người con, nhà chức trách đã sách nhiễu tất cả họ trong thời gian vị mục sư ở tù. Toàn bộ gia đình nay định cư ở Hoa Kỳ. Trước đó trong năm mục sư Chính cho biết là bị đối xử tệ hơn trong tù sau khi gặp các giới chức từ Hoa Kỳ của Lãnh Sự Hồ Chí Minh. Vào tháng 10, 2017, USCIRF đã gặp mục sư Chính và bà Hồng ở Washington, DC. Trong năm, USCIRF đã bênh vực cho Mục sư Chính và bà Hồng, đây là một phần trong [Dự án Tù nhân Lương tâm Tôn giáo](#) của Ủy Ban. USCIRF cũng hoan nghênh việc thả tín đồ Phật giáo Khmer Krôm thích Lieu Ny vào tháng 5, dù sau khi được thả, chính quyền địa phương ngăn cản cố gắng của ông để được phong tu sĩ trở lại.

Chính sách Hoa Kỳ

Trong năm 2017, Hoa Kỳ và Việt Nam đã duy trì quan hệ song phương và Đối tác Chiến lược, một phần thông qua các chuyến viếng thăm cấp cao. Vào ngày 23 tháng 4, 2017, Việt Nam chủ trì phiên 21 Đối Thoại Nhân Quyền Việt Mỹ, trong đối thoại này được biết các giới chức Hoa Kỳ nêu lên các vụ tù nhân cũng như các vụ sách nhiễu các nhà hoạt động ôn hòa và những người bảo vệ nhân quyền. Vào ngày 31 tháng 5, 2017, Tổng thống Donald Trump gặp Thủ tướng Việt Nam Nguyễn Xuân Phúc ở Washington, DC. Trong một [thông cáo chung](#) ban hành sau cuộc gặp gỡ, cả hai nhà lãnh đạo cho biết rằng họ “đối thoại thẳng thắn và xây dựng về vấn đề nhân quyền” và “nhìn nhận tầm quan trọng của việc bảo vệ và phát huy nhân quyền, và mối quan hệ giữa nhân quyền và an ninh cũng như phát triển bền vững của mỗi quốc gia.” Vào tháng 11, 2017, Tổng Thống Trump đến thăm Việt Nam để dự Hội Nghị Thượng Đỉnh APEC. Những người cổ động cho nhân quyền phản đối ở địa điểm xảy ra hội nghị thượng đỉnh ở một resort ở thành phố Đà Nẵng, nơi này vào năm 2010 chính quyền Việt Nam lấy đất của Giáo Xứ Cồn Dầu sau khi sách nhiễu, giam giữ, dùng vũ lực, bắt giữ để ép buộc những người Công giáo địa phương bán đi hay để đất trống.

Suốt trong năm, các giới chức Hoa Kỳ đã lên tiếng phản đối sự đối xử của chính quyền Việt Nam đối với những nhà bất đồng chính kiến, những người đấu tranh bảo vệ nhân quyền, gồm có Thông cáo của Đại Sứ Quán Hoa Kỳ về các tù nhân lương tâm, gồm có blogger Trần Thị Nga và blogger Nguyễn Ngọc Như Quỳnh. Ngoài ra, trong thông cáo tháng 7, Đại Sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam lúc đó là Ted Osius cảnh báo về xu hướng “bất bớ, kết tội, và những bản án nặng nề của những nhà hoạt động ôn hòa,” và nhắc nhở chính phủ Việt Nam là các luật lệ và hành động của nước này phải phù hợp với các tiêu chuẩn nhân quyền quốc tế.

Ngoài thông cáo công khai, chính phủ Hoa Kỳ còn có những thương thuyết nhạy cảm với chính phủ Việt Nam thay mặt cho các tù nhân lương tâm tôn giáo cụ thể, đặc biệt bên vực để họ được thả ngay. Chính phủ Hoa Kỳ cần tiếp tục theo đuổi công khai và riêng tư các cam kết cùng các giới chức cấp cao của chính phủ Việt Nam về các tù nhân lương tâm và các quan ngại tự do tôn giáo và cần làm vậy không những trong lãnh vực về nhân quyền, mà còn về các thảo luận về quân sự, thương mại, hay kinh tế, an ninh, và viện trợ nhân đạo. Hoa Kỳ cũng cần xem xét lúc nào thì những nỗ lực này có thể đem lại một mức độ bảo vệ cho những tín đồ tôn giáo, những nhà hoạt động, và những hoạt động ôn hòa của họ, và liệu các phương sách song phương có thể thúc đẩy những chiến lược này không. Ngoài ra, chính phủ Hoa Kỳ cần tiếp tục có các chuyến viếng thăm thường lệ, và công khai đến các vùng nông thôn xa xôi ở Việt Nam, gồm có cả tiếp xúc trực tiếp với những cộng đồng tôn giáo độc lập nếu cần thiết. Điều này gồm có việc bên vực cho và ủng hộ những cá nhân bị đe dọa, giam giữ, và bị tấn công, hay bị chính quyền Việt Nam bắt bớ do tham gia hay có mặt ở các cuộc gặp mặt trong nước hay quốc tế và các buổi gặp mặt khác với các giới chức Hoa Kỳ và các bên liên quan khác.

Do các vi phạm có hệ thống, tiếp diễn, và quá mức về tự do tôn giáo, Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ đã xếp quốc gia này vào quốc gia đáng quan ngại từ năm 2004 đến 2006 và có thỏa thuận ràng buộc với chính phủ Việt Nam theo IRFA. Khi quốc gia đáng quan ngại được dỡ bỏ, USCIRF tán thành với Bộ Ngoại Giao đánh giá việc xếp vào quốc gia đáng quan ngại và thỏa thuận ràng buộc đã đem lại những cải thiện tự do tôn giáo khiêm nhường, mà không ảnh hưởng đến quan hệ song phương; tuy nhiên, USCIRF cảm thấy là còn quá sớm để xác định liệu các chính sách mới này sẽ là vĩnh viễn hoặc có hiệu lực về lâu dài không. Từ khi được quốc gia đáng quan ngại được gỡ bỏ, chính phủ Việt Nam vẫn tiếp tục ngược đãi các cá nhân và tổ chức tôn giáo, đôi lúc vấn đề này còn đi thụt lùi so với tiến triển ngắn hạn khi còn là quốc gia đáng quan ngại và đang ở trong thỏa thuận ràng buộc.